

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Maksymjana B.
Środa: Kat. s. Piotra.
Czwartek: Piotra Damiana.
Piątek: Macieja Apost.

Wschód słońca o godzinie 7-ej minut 6.
Zachód 5-ej 22
Długość dnia godzin 10 13
Przybyło 2 34

Wschód księżyca o godzinie 8 minut 39 r
Zachód 10 28 w.
Wysokość wody na Wiśle st. 7 c. 9 (st. 5 c. 11).
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 0°

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsc-pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajnie i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 12 poł.

Sobota: Sygryda Bisk.
Niedziela: Aleksandra Bisk.
Poniedziałek: Leandra Bisk.
Wtorek: Romana Opat.

KURIER WARSZAWSKI

Dodatek poranny.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/251, telefonu nr. 313.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Onosławy, jutro Wrocisława.
Zgromadzenia: Posiedzenie kolegielne członków magistratu warszawskiego. (Sala magistratu—12½ po południu.)—Doroczne zebranie ogólne uczestników spółki spożywczej urzędników kolei nadwiślańskiej. (Kancelaria zarządu kolei nadwiślańskiej przy ulicy Mazowieckiej—6 po południu.)—Półroczna sesja zgromadzenia nożowników. (Mieszkanie starszego przy ulicy Pieszej—5 po południu.)—Posiedzenie członków sekcji I-ej przemysłu technicznego Towarzystwa popierania przemysłu i handlu. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. 8 wieczorem.)

Wystawy stałe: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. 15—od 10-ej rano do 4-ej po południu.)—Wystawa obrazów Krywulca. (Hotel Europejski—od 10-ej rano do 8-ej wieczorem.)—Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat 27—od 10-ej rano do 7½ wiecz.)—Wystawa etnograficzna. (Krak.-Przedm. 17—od 10-ej rano do 4-ej po poł.)—Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego krajowego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. 66—codziennie od 10-ej rano do 4-ej po południu, w niedziele zaś i święta od 12—4-ej po południu. Wejście bezpłatne.)

Odczyty: Dla członków Towarzystwa ogrodniczego oraz osób zaproszonych pogadanki popularne z dziedziny ogrodnictwa p. Edmunda Jankowskiego. (Lokal Towarzystwa, Chmielna, 14—6½ wieczorem.)

Widowiska: Obrazy niknące p. Lenoira. (Sala reductowa—8 wieczorem.)

Teatry: Wielki: dziś „Faust” (z udziałem panny Augustyny Cruz); jutro „Afrzykanka” (z udziałem panny Kazimierzy Hellerówny i p. Oktawjusza Nouvelli’ego);—Rozmaitości: dziś „Nauczycielka”; jutro „Pan Damazy”;—Mały: dziś „Wujaszek Alfonsa” oraz „Podróż na Wschód”; jutro „Wesela dwójka”. (7½ wieczorem.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajdują się na dzień dzisiejszy 7895 rs. 8 kop. (Pożyczki wydawane będą od 9-ej rano do 2-ej po południu, wykup zaś i prolongata skuteczniają się od 9-ej rano do 3-ej po południu.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż na wyspach m. Kaspijskiego mają być zorganizowane kolonie robotników ciężkich, podobnie jak na Syberji i Sachalinie.

— *Russk. żiżn* donosi, iż ministerjum dóbr państwa, oprócz istniejących czterech, zamierza w r. b. otworzyć 5—6 nowych szkół mlecznych z nauką wyrobu serów i masła.

— Mosk. *wied.* donoszą, iż w najbliższej przyszłości w radzie państwa będzie rozstrzygany projekt ministerjum spraw wewnętrznych o zniesieniu zupełnym kahałów. Ministerjum uznaje za rzecz bezwarunkowo szkodliwą istnienie kahałów, zarówno w interesie publicznym, jak i samych żydów, z uwagi na to, że instytucje te utrzymują separatyzm izraelitów. Komisja do spraw żydowskich, zostająca pod przewodnictwem towarzysza ministra spraw wewnętrznych, K. W. v. Plewego, zwróciła się do gubernatorów z propozycją wypowiedzenia swej opinii co do kahałów i prawie wszyscy gubernatorowie oświadczyli, że skasowanie kahałów jest rzeczą niezbędną. Zwłaszcza charakterystycznymi pod względem cytowanych faktów z zakresu działalności kahałów są odpowiedzi byłego generał-gubernatora wileńskiego generał-lejtnanta Kachanowa i gubernatora litewskiego generał-lejtnanta Mat. Zinowjewa.

— Według pogłosek, niejednokrotnie powtarzanych przez prasę ruską, a świeżo zaznaczonych w *Now. wr.*, od przyszłego roku szkolnego przy fakultetach medycznych niektórych uniwersytetów utworzone będą specjalne kursy lekarskie. Kursy te mają być trzyletnie; głównym ich celem jest przygotowanie lekarzy przedewszystkiem dla włościan. Na kursa będą przyjmowane osoby, które ukończyły szkołę średnią lub złożyły odpowiedni egzamin według specjalnie sporządzonego programu. Opłata za lekcje nie będzie pobierana wcale, natomiast jednak osoby, kończące kursa, obowiązane będą przesłużyć pewną ilość lat, według decyzji departamentu lekarskiego.

— Zarząd kolei nadwiślańskiej wydał rozporządzenie, aby niezwłocznie sprawdzić wzrok zwrotniczych, ustawiczy pociągów oraz wagenmajstrów i wszystkich niepełnoletnich usunąć od spełniania tych obowiązków, a na przyszłość bezwarunkowo na posady te nie przyjmować ludzi, którzy 21 lat życia nie skończyli.

— Wobec kwestyj rachunkowych co do sumy, przeznaczonej na gratyfikację dla służby kolei nadwiślańskiej, rada zarządzająca tej kolei w Petersburgu wstrzymała się z zatwierdzeniem wykazów imiennych

i zażądała od zarządu tutejszego wyjaśnień. Wyplata więc gratyfikacji ulegnie zwłoce.

— Zarząd kanalizacji wystąpił do magistratu z przedstawieniem o wyjednanie upoważnienia władzy wyższej do nabycia sposobem gospodarczym z fabryki Lilpop, Rau i Loewenstein za ogólną sumę rs. 8,324 kop. 25: rur wodociagowych, niezbędnych do łączenia w r. b. oddzielnych nieruchomości z wodociagiem miejskim, a mianowicie: 175 sztuk 2-calowych prostych rur z żelaza lanego 2 metry długości z mufami, po rs. 3 kop. 22 za sztukę; 2,200 sztuk półtoracalowych prostych rur z żelaza lanego z mufami 2-metrowej długości, po rs. 2 kop. 35 za sztukę; 520 sztuk półtoracalowych krótkich fasonowych rur z mufami po kop. 76; 200 sztuk kolan z mufami, 1½ cala średnicy, po kop. 88; 100 sztuk kolan z mufami, 1½ calowej średnicy, po kop. 80; 400 sztuk rur łukowych, półtoracalowej średnicy, R=400 mm., z mufami, po kop. 76; 1000 sztuk rur fasonowych półtoracalowej średnicy z flanszami, mającymi 135 mm. w świetle, po rs. 1 kop. 10; 600 sztuk fasonowych rur 2-calowej średnicy z flanszami, mającymi w świetle 150 mm., po rs. 1 kop. 53; 2500 funtów śrub dwu i półtoracalowych z mufami do ustawiania wodomiarów, po rs. 7 kop. 10 za pud.

— Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, iż do wzmianki, pomieszczonej w 29-ym numerze *Słowa* i ostatnim numerze *Bluszczu* o komitecie pań, zajętych wydawnictwem broszury o kobietach naszych na polu nauki, sztuki, przemysłu, filantropji i gospodarstwa wiejskiego, wkradła się pomyłka; żadna bowiem z pań wymienionych nie zajmowała się wysyłaniem okazów pracy kobiecej na wystawę do Chicago, broszura zaś, należycie opracowana, wydana będzie, jak nas powiadomiono, w listopadzie lub grudniu r. b. i nie wspólnego niema z wysyłką okazów na wystawę.

— Przypominamy jeszcze raz, iż w ważnej dla przemysłu sprawie nowego wynalazku, paleniska bez rusztów, inżynier Sierkowski wygłosi na zebraniu dzisiejszem techników referat, oparty na badaniu tego doniosłego pomysłu na miejscu; byłoby więc dla wyświetlenia tak zalet, jakoteż i wad bardzo pożą-

37)

NAFTA
POWIEŚĆ
Sewera.

(Dalszy ciąg.)

Rębacz wpatrywał się w nią z uczuciem dumy. Uził, że dziewczyna ta odgaduje myśli, drzemające na dnie jego serca, i zamiary, świdrujące mu mózg.

— Jaguś, gdzie macie gruntu?—zapytał.

— Po dwie morgi, ja i Bartek, razem cztery. Bartek się gdzieś niby przyżeni.

— A ty chcesz zostać w chacie na całych czterech?

— Chcę i zostanę, żebym się zarobiła.

— Albo bogatego chłopca znalazła...

— Co mi po bogatym. Niech ino będzie młody, mocny, ma głowę i słucha mnie, to o bogactwo fracha.

— A jak ci się na złość trafi bogaty?

— Nie trafi się i już. Co sobie po próżnicy głowę zawracać!

— I czegoż ty chcesz?

— Ja niczego, ino dobrego słowa.

Zarumieniła się, jak koralina, czarnymi ślepiami przejechała po twarzy Rębacza i zamilkła.

Milczeli długą chwilę.

Chłop czuł, że dziewczyna jest jego dopełnieniem. Walczył, nareszcie odczuwał się wzruszony:

— Dużo macie bydła?

— Dwie sztuk, w lecie mógłby uchronić pięć.

— Przechimujecie krowę?

— Żeby chociaż za dziesięć papierków siana, a za pięć jęczmieniarki, to la czego nie?

Chłop wyjął czerwony pulares, wydobyl z niego sześć dziesiątek i podał dziewczynie. Gdy dawał, ręka mu drżała.

— Kup cielną i dużą, a za resztę paszy.

Jagusi czarne ślepią przy blasku ognia powtórnie zamigotały. Wyjęła szybko z za gorsetu chusteczkę, gorset rozpięła, odsunęła na piersiach koszulę, chowając głęboko w zanadrze pieniądze.

Młodego chłopca przeszły dreszcze, gorąco buchnęło do głowy. Objął dziewczynę w pól, nie bronila się. Nachylił do niej usta, nadstawiła swoje, pocałowali się i, trzymając za ręce, radośni, weseli, weszli do karczmy, oświeconej wielkim ogniem komina i wiszącą lampką nad szynkwase.

Mimo tych blasków w izbie panował szary mrok. Niebieskawy dym z fajek i papierosów pochłaniał w siebie parę wódeczaną, a nie mając ujścia, wił się wśród steku ludzi, gwaru, śpiewek, wykrzykników i kłatów.

Ukazanie się Rębacza w izbie zelektryzowało zgromadzonych. Ludzie garnęli się do niego, jak do swego wodza i wyroczni.

— Rębaczku—wołała jedna z kobiet, przepychając się wśród ludzi—a toś se upatrzył dziewczuchę, abo ona cię zwabiła.

— Rozmaicie—odpowiedział Rębacz wymijająco.

— Walna, znam ci ją od malenkości. Jak co pochwyli w garść, nie popuści więcej. Z nią można się i tysiąca dorobić. Głowa jest i moc w niej jest. Co se raz umyśli, dokona, choćby paść miała.

— Zmiarkowałem to, matusiu—odpowiedział ci cho starej do ucha Rębacz.

— Zmiarkowałeś—zawołała stara—to daj pyska. Wielga z ciebie głowa.

Pocałowali się przy wybuchach ogólnego śmiechu.

— Kiej tyś, mój robaczku, te opętane bestje przyciągnął aż tu, toś i głód z naszych gór odegnął. Boże miłosierny, a czemuż nie wcześniej! Najadłam ja się nędzy, spracowałam, zestarzałam w biedzie i cóż mi teraz z tego?... Insi będą mieć... a ja?...

Wódka babinę rozebrała, żal o przepędzone życie w nędzy ścisnął serece i wydobyl potoki łez z oczu spływających po zmarszczkami zoraną twarz.

— Matusiu, matusiu, jeszcze się nacieszycie życiem i przy dzieciach odetchniecie — pocieszał ją Rębacz.

— Nacieszę, ale z kostusią w grobie. Haruj, dręcz się, od gęby se odejmuj, pakuj w tę zimną ziemię, a ona jak macocha każe ci za twą pracę z głodu zdychać na własnym zagonie.

— A z czymżeście tu przyszli?—spytała Jaga.

— Z czworgiem bydlatek. Ciągnęły z drugimi tego smoka. I to wszystko, cały majątek, żur i okrasa z dziesięciu morgów, a po dwudziestu latach pracy.

— Kto ma cztery woły,
To i pełne stodoły,

zaśpiewał Rębacz, pochwylił babinę w pól i obrócił się z nią. Chłopstwo zawtórowało mu, powtarzając chórem zwrotkę.

Babina uderzyła zlekka Rębacza w kark, wołając pieszczotliwie:

— Zbierzniuku, a święty pust...

(Dalszy ciąg nastąpi.)

danem, ażeby grono osób kompetentnych przyjęło udział w dyskusji, od której bądźco bądź zależy szersze zainteresowanie i udział w przedsiębiorstwie dla wyzyskania patentu.

— Prezes lubelskiego sądu okręgowego rz. r. st. Kowalewski wyjechał do Lublina; zarządzający warszawską główną komorą składową rz. r. st. Bławacki wyjechał do Petersburga.

— H. Sienkiewicz wyjechał w dniu wczorajszym do Krakowa, zkąd uda się do Nervi i Rzymu.

— Z teatru.

* Wczorajsza „Carmen” wypełniła teatr Wielki po brzegi.

W akcie 1-ym p. Hellerówna otrzymała kosz kwiatów, we wszystkich zaś — oklaski.

* Repertuar utworów jednoaktowych w teatrze Rozmaitości powiększy świeżo zakwalifikowana do wystawienia komedia „Wet za wet”.

Autor ukrywa się pod pseudonimem Chmurka.

* W pierwszej połowie marca r. b. rozpocznie szereg występów gościnnych w operze p. Lidja Drog (sopran dramatyczny), zaangażowana przez dyrekcję teatrów warszawskich.

* Na miejsce p. Stehlego dyrekcja teatrów sprawną tenora Russitano, z którym prowadzono rokowania jeszcze ubiegłej zimy.

Tenor ten ma się odznaczać pięknym głosem batorskim; jest jeszcze młodym.

P. Stehle odjeżdża do Wiednia na występy gościnne w tamtejszej operze nadwornej, chora zaś żona jego przez czas jakiś pozostaje jeszcze w Warszawie.

* Jutro w Towarzystwie muzycznym koncert, poświęcony wyłącznie dziełom Chopina, z powodu rocznicy urodzin nieśmiertelnego poety tonów.

Michałowski odegra „Impromptu” Fis dur, „Poloneza” Fis mol, „Etude” E dur i dwa mało znane mazurki.

Prócz tego Michałowski wraz z uczennicą swoją, p. Matyldą Tuszkowską, wykona „Rondo” na dwa fortepiany.

Panna Szlezycierówna odśpiewa szereg pieśni.

Pieśnią również, naturalnie szopenowską, odezwie się „Lutnia” pod dyktando Piotra Maszyńskiego.

Będą też czynne: orkiestra i chóry Towarzystwa.

— Losy zapisu.

Objęcie przez magistrat na rzecz fundacji imienia Karoliny i Janusza małżonków Rostworowskich dla ubogich niewidomych dodatkowego zapisu, objętego testamentem s. p. Janusza Rostworowskiego, a ztąd wypłata wsparć z procentów od tegoż dodatkowego zapisu ulega znacznemu opóźnieniu.

Powodem jest świeżo poruszona kwestja wysokości podatku spadkowego od objętego testamentem s. p. Janusza Rostworowskiego zapisu dla przyznanej jego córki.

Spór ten obchodzi bezpośrednio fundację dla ociemniałych, która, będąc główną spadkobierczynią, ponosi koszty i podatki spadkowe, obciążające, w myśl warunków testamentu, ogólną masę spadku.

Według inwentarza, ogólna masa spadku po s. p. Januszu Rostworowskim daje sumę 699,256 rs. 17 kop., z czego zapisodawca przeznacza: czwartą część dla przyznanej swej córki rs. 174,814 kop. 4; dla egzekutora ostatniej woli zapisodawcy w ruchomościach i przedmiotach pamiątkowych 32,285 kop. 95; legaty dla kościołów, instytucji dobroczynnych, dla krewnych zapisodawcy, oficjalistów i innych osób rs. 240,800; zapis dla Jana Rostworowskiego, stanowiący jurdykę Borzechowszczyzna i Komorowszczyzna, rs. 4743 kop. 25; na dożywocie dla Romana i Julji Rostworowskich rs. 22,000; ogółem rs. 474,643 kop. 24.

Nadto zapisodawca głównym legatarjuszem ustanawia magistrat m. Warszawy, ewentualnie fundację imienia Karoliny i Janusza małżonków Rostworowskich dla ubogich ociemniałych, przeznaczając na ten cel całą pozostałość masy spadkowej, jaka wypadnie po spłaceniu wszystkich objętych testamentem zapisów, oraz kosztów i podatków spadkowych; pozostałość zatem masy obciążonej kosztami i podatkami spadkowymi wynosi sumę rs. 224,612 kop. 93, a na przyjęcie jej na rzecz fundacji dla niewidzących nastąpiła już decyzja Najwyższa, zwalniająca na zasadzie art. 2 punktu 3 dodatku do art. 363 tomu V Zbioru praw według uzupełnień z r. 1886-go, od opłaty podatków spadkowych, przypadających od tej sumy na rzecz skarbu.

Po zapłaceniu podatków sprawdzonych, obliczonych przez egzekutorów testamentu na sumę rs. 16,714 kop. 16, izba skarbową uznała, że podatek ten od zapisu dla przyznanej córki zapisodawcy obliczony być winien w stosunku 8%, zażądała więc dopłacenia różnicy, t. j. 7%, czyli sumy rs. 12,940 kop. 1.

Następnie poglądy izby skarbowej podzieliło ministerjum skarbu, aż ostatecznie sprawa, wskutek skargi egzekutora testamentu, w przys. Lucjana

Wrotnowskiego, przeszła obecnie pod decyzję 1-go departamentu senatu rządzącego.

Magistrat warszawski, jako bezpośrednio w tej sprawie zainteresowany, zajęty jest również rozważeniem kwestji spornej i, o ile uzna dostateczność podstaw prawnych, popierać będzie na drodze właściwej interesy fundacji dla ociemniałych.

— Ogólne zgromadzenie.

Dzisiaj, o godzinie 6-ej po południu, w zarządzie kolei nadwiślańskiej odbędzie się ogólne zebranie uczestników stowarzyszenia spożywczego urzędników tejże kolei.

W myśl § 28-go ustawy stowarzyszenia, obrady odbyć się mogą przy udziale $\frac{1}{3}$ ogólnej ilości członków, czyli jak w danym wypadku 39.

Oprócz podziału zysków, zatwierdzenia budżetu na r. p., zredukowania składu zarządu o jednego członka, wyboru nowego zarządu i komisji rewizyjnej, ogólne zebranie zbada wnioski zarządu, dotyczący zwrotu akcyj wszystkim uczestnikom, z prawem posiadania po jednym tylko piętnastorublowym udziale.

Sprawą tą żywo interesują się uczestnicy ze względu na kapitał zapasowy, obecnie wynoszący sumę rs. 3,470, stanowiącą własność uczestników, w stosunku do ilości posiadanych przez nich udziałów.

— Sezon rautów.

Przepowiednie nasze co do ożywienia towarzyskiego podczas postu sprawdzają się najzupełniej.

Zdaje się jednakowoż, że bożek hymenu nie będzie zbierał w r. b. obfitych plonów.

Tak przynajmniej twierdzą pesymiści.

— Na lodzie.

W dniu wczorajszym pod Siekierkami czterej mieszkańcy wsi Żyzna i Bluszcze, chcąc się przedostać na brzeg przeciwny po lodzie, wpadli w szczelinę i już zaczęli tonąć, lecz przez naderbanych z pomocą właścicieli zostali uratowani.

Dla uniknięcia wypadków, wszystkie dotychczasowe przejścia zamknięto, w miejscach zaś wątpliwych postawiono stróżów.

— Przy pracy.

W fabryce parostatków Fajansa przy ul. Sołec ślusarz, Wojciech Oskar, liczący 18 lat, świadrem przebił sobie rękę lewą.

Po udzieleniu pomocy, O. odesłano na kurację do domu.

— Walka kobiet.

Wczoraj w południe w domu pod № 8-ym przy ul. Łuckiej: Franciszka Ulasikowa i Marianna Grzywacka, pokłóciwszy się wszczęły bójkę.

W walce U. nożem zraniła G. w głowę tak, iż ranną musiano odesłać do szpitala Dzieciątka Jezus.

— Zamach samobójczy.

Wczoraj rano w domu pod № 75-ym przy ul. Gęsiej Rajzla Ejlander, liczący 62 lata wieku, nożem stołowym poderżnął sobie gardło.

Powodem targnięcia się na życie był rozstrój umysłowy. Desperatkę odesłano na kurację do szpitala starozakonnych.

— Zabójstwo i samobójstwo.

Wczoraj, około godz. 11-ej przed południem, służba hotelu sławiańskiego usłyszała w jednym z numerów trzy strzały.

Po otworzeniu numeru znaleziono w nim okrwawione zwłoki: Stanisława Sadowskiego, b. kontrolera tramwajowego, i Aleksandry Krzesińskiej, b. aktorki prowincjonalnej.

Porzucony na podłodze rewolwer wskazał, iż numer hotelowy był przed chwilą widownią zabójstwa i samobójstwa.

— Echa łódzkie.

Korespondent nasz w uzupełnieniu wiadomości telegraficznej pisze pod d. 19-ym b. m.:

Na wczorajsze roczne ogólne zebranie Stowarzyszenia wzajemnej pomocy subjektów handlowych w Łodzi przybyło 214 członków.

Za stołem prezydjalnym, na estradzie w sali hotelu „Manteuffel” ustawionym, zasiadł w pełnym komplecie dotychczasowy zarząd Stowarzyszenia, a więc prezes p. Henryk Birnbaum, sekretarz Józef Lewin; członkowie: J. Himmelfarb, B. Reichstein, St. M. Silberstein, Ad. Zand, P. Sanne, A. Jacobsohn i S. Herszberg.

Na przewodniczącego obradom powołano p. Maksymiljana Blütha, na asesorów pp.: Ludwika Banascha i Waldemara Rosenthala, a na trzymającego pióro p. Izidora Sachsa.

Porządek dzienny zebrania obejmował: 1) odczytanie sprawozdania komisji rewizyjnej; 2) odczytanie, rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania zarządu za r. z.; 3) odczytanie sprawozdania biura informacyjnego; 4) odczytanie sprawozdania z czytelni; 5) zatwierdzenie budżetu na r. b.; 6) omówienie kwestji lokalu dla Stowarzyszenia; 7) wnioski członków i 8) wybór nowego zarządu, zastępców i członków komisji rewizyjnej na r. b.

Z końcem r. 1891-go Stowarzyszenie liczyło 314 członków rzeczywistych, w ciągu roku przybyło 42, razem przeto było 534, z której to liczby wykreślono z rozmaitych powodów 56, czyli, na dzień 1-szy styczeń a r. b. lista wykazywała 478; członków protektorów Stowarzyszenie miało w tym samym dniu 201, w tej liczbie 22 lekarzy.

Dochód ogólny Stowarzyszenia za r. z. wynosił 4,103 rs. 30 kop., a mianowicie ze składek rocznych, po potrąceniu 25% na kapitał zakładowy, rs. 3,769

kop. 50 i z procentów od funduszu kapitału zakładowego rs. 333 kop. 10.

Bilans za r. z. zamknięto sumą rs. 15,252 kop. 33; w sumie tej znajduje się kapitał zakładowy Stowarzyszenia, wynoszący d. 1-go stycznia r. b. 9,037 rs. kop. 63, pozostałość kasy wsparć wdów i sierot w sumie rs. 1,633 kop. 46, zaległe składki rs. 788, depozyt rs. 400, kapitał obrotowy rs. 2,893 kop. 24 i legat imienia St. J. Silbersteina rs. 500.

Sprawozdanie zatwierdzono.

P. A. Zand odczytał sprawozdanie biura informacyjnego, z którego usług korzystało 25 firm łódzkich i 4 obce.

W d. 1-ym stycznia r. b. biblioteka Stowarzyszenia liczyła ogółem 1,151 tomów.

W ciągu roku zeszłego korzystało z biblioteki 178 członków.

Na zakup nowych książek wydatkowano rs. 258 kop. 43, na oprawę rs. 38 kop. 74 i na różne drobne wydatki rs. 3 kop. 74, razem rs. 300 kop. 91.

— Echa radomskie.

Z Radomia korespondent nasz pisze pod d. 17-ym b. m.:

„W tych dniach zarząd kolei iwangrodzko-dąbrowskiej rozdał gratyfikacje w ogólnej kwocie 6,000 rs. zajmującym wyłącznie małe posady na linii pracującym od r. 1885-go, tj. od czasu eksploatacji kolei.

Ajenci kancelarji dyrekcji miejscowej i wydziałów służb, tudzież urzędnicy na linii, pobierający nad 800 rs. pensji rocznej, za wyłączeniem naczelników stacyj, mają otrzymać zasiłek pieniężny dopiero w roku następnym, jeżeli znajdą się odpowiednie na ten cel fundusze.

Drugi bal przemysłowo-rzemieślniczy, odbyty w niedzielę ubiegłą, nie był tak świetny, jak poprzedni, ale powiódł się dobrze.

Z liczby około 400 osób, zebranych na sali i galerji, 80 par brało udział w zabawie, którą rozpoczęto polonezem.

Bawiono się do białego rana.

Dochód z wieczoru, wynoszący około rs. 300, po potrąceniu kosztów, przeznaczony będzie na wpisy dla uczniów niezamożnych gimnazjum radomskiego.

Piąty „wieczór familijny” w resursie d. 11-go b. m., czyli ostatni z ogłoszonych przez komitet tej instytucji towarzyskiej, udał się świetnie.

Liczny zastęp dam w strojach gustownych stanął do tańca.

Zabawa pod umiejętnym kierownictwem p. Prospera Zarzyńskiego ciągnęła się przez noc całą.

Członkowie klubu z rodzinami dali sobie jeszcze nad program schadzkę w „ostatni wtorek” i ożywionymi tańcami położyli kres uciechom zapustnym.

Jarmark w Skaryszewie (12 wiorst od Radomia) na konie i żywy inwentarz rozpoczyna się w pierwszą niedzielę postu; zgromadzi podobno liczniejsze grono ziemian i handlujących, niż w roku zeszłym.”

— Echa ozorkowskie.

Korespondent nasz z Ozorkowa pisze do nas pod d. 12-ym lutego:

„Karnawał przeszedł u nas spokojnie.

Ruch w przemyśle sukienym wprawdzie się ożywił, lecz ceny za gotowy towar w porównaniu z wysokimi cenami za produkta nie przedstawiają jeszcze wielkiego zysku dla fabrykantów tutejszych.

Naturalnie, z nadejściem sezonu fabrykanci nasi podwyższą cenę za towar, a kupecy zmuszeni będą zgodzić się na podwyżkę.

W skutek odwilży, szosa prowadząca do Łodzi stała się prawie nie do przebycia; czyby zarząd Towarzystwa opieki nad zwierzętami nie mógł poczynić kroków u właściwej władzy, aby właścicieli, zamieszkałych przy wzmiankowanej szosie, oczyścić tę drogę celem umożliwienia przejazdu?

W roku 1879-ym, gdy stan drogi był w tak opłakanym stanie jak obecnie, zarząd Towarzystwa opieki nad zwierzętami porozumiał się z naczelnikami powiatów: łęczyckiego i łódzkiego o wydanie poleceńia wójtom gmin, celem przyprowadzenia drogi do należytego porządku.”

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 22-go lutego, o godz. 5-ej po południu, w Towarzystwie dobroczynności odbędzie się posiedzenie członków wydziału wsparcia.

— D. 23-go lutego, o godz. 12-ej w południe, w lokalu dyrekcji Towarzystwa kredytowego m. Lublina, odbędzie się dziesiąte losowanie listów zastawnych tegoż Towarzystwa.

Głosy publiczne.

Szanowny Redaktorze!

Jakkolwiek jestem bezwzględny przeciwnikiem polemiki, jednakże odpowiedzi pana S. w kwestji „Palenisk bez rusztów” nie mogę zostawić bez repliki, a to dla tego, że nie zostałem należycie zrozumiany.

Otóż oświadczam stanowczo, że:

1) Doniosłości wynalazku bynajmniej nie osłabiać nie miałem zamiaru.

2) Wynalazek widziałem w jego ostatniej formie w zeszłym miesiącu.

3) Patent russki na pewno nie został wydany.

Wniesienie podania z opisem wynalazku w niczem jeszcze o brzmieniu patentu nie przesądza.

Z szanowaniem *Technik*.

Warszawa, d. 20-go lutego 1893-go r.

NEKROLOGJA.

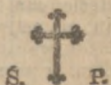
† *Ś. p. Walerja z Kiewliczów Czarnocka,*

obywatelka ziemska, opatrzona św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zmarła dnia 19-go lutego 1893 r., przeżywszy lat 66. Pozostali w nieutulonym żalu dzieci i wnuki zmarłej, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele św. Aleksandra, dnia 22-go lutego, to jest we środę, o godzinie 10-ej i pół zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła i w tymże dniu, o godzinie 3-ej po południu na cmentarz powązkowski. 2-721-

† *Ś. p. Wincenty Orłowski,*

farmaceuta, po krótkiej, lecz ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 32, zmarł w dniu 18 lutego r. b. Zaprasza się krewnych, kolegów i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kaplicy przy ulicy Młynaj w dniu 21 b. m., to jest we wtorek, o godzinie 3-ej po południu, na cmentarz powązkowski. 2-715

W dniu 22-im lutego r. b., o godzinie 11-ej przed południem, w górnym kościele św. Krzyża odbędzie się nabożeństwo żałobne za duszę św. nieodżałowanej pamięci

Ś. p.
Józefiny z Reszków Kronenbergowej,

na które komitet kasy pożyczkowo-wkładowej artystów teatrów warszawskich zaprasza. 2-492

† Dnia 23-go lutego, we czwartek, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci męża mego *ś. p.*

Józefa hr. Wielhorskiego

odbędzie się msza święta, o godzinie 10-ej i pół zrana, w kościele św. Krzyża, na którą uprzejmie zapraszam krewnych, przyjaciół i znajomych, i o szczerą modlitwę proszę. 4-718-

† W dniu 22 lutego, we środę, jako w rocznicę śmierci

ś. p. Jana Zawiszy,

odbędzie się msza żałobna za spójność jego duszy, w kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej, o godzinie 10-ej i pół zrana. 2-695-

† W dniu 22 lutego, we środę, jako w rocznicę śmierci

ś. p. Jana Zawiszy,

odbędzie się nabożeństwo żałobne za spójność jego duszy w kościele św. Krzyża, o godzinie 9-ej zrana. 2-694

† We wtorek, to jest dnia 21-go lutego, o godzinie 11-ej przed poł. w kościele św. Krzyża przed wielkim ołtarzem odprawiona będzie msza święta za duszę

ś. p. Lucjana hr. Morykoniego,

na którą pozostała rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. 2-705-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wiedeń, 17-go lutego.

(Korespondencja specjalna *Kurjera Warszawskiego*.)

Na złość Popielcowi zaczęło właśnie w dzień ten być wesoło w parlamencie. Namiestnik Trjestu nazywa się Rinaldini; wczoraj jeden poseł nazwał go Rinaldo-Rinaldini; młodocześnie poseł Vaszaty przytoczył rozporządzenie prezydenta najwyższego trybunału, w którym akty niemieckie nazywa pisaniami w języku obcym. Czesi, słysząc to, wznieśli wrzawę piekielną; przez kilka minut nie było słychać, tylko: „skandal, zniewaga, zachwalność, bezczelność”; młodocześnie hr. Kaunitz zawołał: „bezwstydną hołota urzędniczą—*unverschämte Beamtenbagage!*” Przewodniczący udziela nagany; zbyt krewcy po słowie dzisiaj się niby ekskuzowali; minister Schoenborn

musi się z nimi po niemiecku i po czesku ujadać; antise-mici dolewają ognia do żaru; słowem po hecach karnawałowych następują inne, dla odmiany.

Hr. Taaffe wśród tego wszystkiego zachowuje swój humor. Zdarzyło się, że w tych dniach dostał się na Kohlmarkt pomiędzy tłum, który się zbierał i gapił około malarza Diefenbacha—jak wiecie, odzianego, ale nie ubranego. Otóż jeden starszy obywatel, filister, nieznaną hr. Taaffe, odezwał się do niego: „To przecież skandal, policja powinna zabronić takiej maskarady, tylko ztąd zbiegowiska, aż wstyd; a co, czy nie?” Naraz ktoś, obok głośnym śmiechem parsknął, bo znał hr. Taaffe; no i rozszedła się anegdota.

Z ustaniem balów publicznych, rozpoczął się sezon zabaw domowych; jutro wielki raut u państwa Bilińskich. Obliczono, że karnetów *damenspende* rozdano tego roku 100,000. Jest to ładny zarobek dla kilkunastu rękodzieł. Karnety są tutaj jednym z głównych powabów balowych, są niezbędną niespodzianką, lubo fantazja komitetów się wyczerpuje. Oglądałem zbiór karnetów od 30-tu lat; można na tych okazach rozpoznać postęp przemysłu artystycznego, zręczności i gustu. Niema zdaje się pomysłu, któryby już nie był użyty. Pierwszym karnetem był papierowy wachlarzyk, na którego żebrach tańce drukowano. Tego roku na balu kolejowym rozdawano całą koleję zębata z brązu, cacko najdokładniej zrobione, tak, że profesor mechaniki może na niem w szkole demonstrować. Na zabawach prywatnych wprowadzają zwyczaj paryski: porządek tańców, na którym tylko kadryle i kolacja są naznaczone; inne tańce dowolnie się wpisuje. I jeszcze jedno wprowadzają: na *joury* i *five o'clock tea* przynoszą panie porządki tańców i przyjmują najprzód przed balem abonament na tańce.

Towarzystwo telefonów w Pesce urządziło pierwszą gazetę telefoniczną. Abonent ma u siebie w domu dwie muszle słuchowe; gdy dzwonek da znak, bierze muszlę i słucha, co się kilka razy na dzień powtarza, w miarę, jak redakcja (?) wiadomości nabiera. Oplata wynosi 1 złr. 50 c. na miesiąc.

Towarzystwo kobiet ogłosiło dwa kursy wyłącznie dla pań (panny wyłączone) o somatologii i obowiązujących kodeksach praw. Pierwszy kurs będzie wykładła panna Helena Redtenbacher, drugi dr. Turnau. A.

* Berlin, 17-go lutego.

(Korespondencja specjalna *Kurjera warsz.*)

Mały pianista Raulek Koczalski w Singakademie wczoraj po raz pierwszy przedstawił się publiczności tutejszej. Reklama, na wielką skalę na rzecz jego prowadzona, napędziła recenzentów i krytyków tutejszych pewną podejrliwością, która wszelako wobec rzeczywistego talentu Raulka rychło znikła. Nawet krytyk *Vossische Zeitung*, odznaczający się wytrawnością sądu, wyraża się o produkcjach Raulka w sposób następujący: „Talent młodego pianisty uwydatnia się przede wszystkim w ożywionem, wczesnie rozwiniętym uczuciu. Odegrał młodziutki artysta np. równie miękko i potocznie, jak poetycznie *largetto* z koncertu F-moll Chopina, miejscami grał patetycznie. Wykonanie nie jest pozbawione samodzielności. Co do finału koncertów, to ku temu nie posiada jeszcze dostatecznych sił duchowych ni fizycznych. Intonacja czysta, technika dosyć wyrobiona, biegłość palców jednak nie jest nadzwyczajna. Na rytmiczność nie zawsze baczna zwraca wirtuoz uwagę; niepokój widnieje często w grze.” Prócz dwóch części z koncertu Chopina, wykonał Raulek kilka utworów: Bacha, Mozarta, Rubinsteina i dwie wcale udane własne kompozycje, noszące numery: 43 i 46. Sala nabitą była publicznością, nie szczędzącą oklasków. K.

* Paryż, 18-go lutego.

(Korespondencja specjalna *Kurjera Warszawskiego*.)

Na niektóre kursy wydziału lekarsko-filozoficznego w Sorbonie, otwarte dla wszystkich, przychodzi ogromne mnóstwo dam, które zajmują większą część amfiteatru i zostawiają zbyt mało miejsca studentom. Do cieszących się powodzeniem u dam profesorów, na wzór znanego typu ze „Świata nudów”, należy były dyrektor departamentu sztuk pięknych Larroumet, który zamienił to stanowisko na profesurę w Sorbonie i wyklada historię romantyzmu we Francji, przedmiot—jak widzieć—zarówno tklwy, jak zajmujący. Studentom francuskim wogóle niewiele potrzeba, aby zrobić *chahut*, a znaną też jest ich niechęć do studjów kobiet, które chcą im robić konkurencję. Wczoraj tedy po południu zebrali się o godzinę wcześniej, zajęli bramę Sorbony i amfiteatr i wyspiewując pieśni brukowe z repertuaru Xanrofa i Brnanta, witali każdą wysiadającą z dorożki i wchodzącą do sali kobiety hałasem i obrażającami żartami. Przybył po chwili dziekan Himly z profesorem, ale namowy ich nie nie pomogły, odpowiedziano tylko: *Pas de dames!* Larroumet opuścił wreszcie salę, energicznie protestując przeciwko tej awanturze. Korzystając ze swego zwycięstwa do ostatka, studenci asystowali damom aż do ich powozów, straszliwie konie, trzęśli dorożkami, słowem, czynili wszystko, co mogli, aby paniom kursu Larroumeta obrzydzić. Ten ostatni jednak zapewnia, że nie ustąpi, i że raczej na zamknięcie kursu się zgodzi, niż na usunięcie słuchaczek.

Bank francuski oryginalną, lecz pożyteczną przygotowywuje inowację. Oto w pobliżu kasjera, wypłacającego

czeki i przekazy, umieszczony będzie niewidzialny fotograf, który na niewidzialny znak, niewidzialny dla publiczności, a umówiony między urzędnikami, zdejmować będzie portret każdego klienta nieznanego jeszcze lub podejrzanego. Odpowiednie noty na fotografiach pozwolą później, w razie wykrycia jakiegoś fałszu, lub w razie jakiegoś śledztwa, podobnego do panamskiego, z łatwością odszukać osobę, która dany czek przedstawiła przy kasie.

Nienawiść wzajemna Déroulède'a i Clémenceau dobrze jest znana i przejawia się, pomimo pojedynku, który odbył się między nimi, w każdej ich mowie. Humorystyczny jakiś rysownik w ten sposób ją odmalował, zwabiając przed wywieszony na ścianach budynek z dziennikami rysunek masę rozśmieszonych widzów: Déroulède jest kangurem-bokserem z Folies-Bergère, o którego sztuce dni kilka temu wam pisałem; oparty jest, jak na ognie, na polach długiego zielonego surduta, a długi surdut jest specjalnością Déroulède'a, tak samo, jak bluza robotnicza deputowanego Thivriera. Clémenceau, jako bokser, z zakaszanymi rękawami, bez surduta, broni się zacięciem, lecz na twarzy biedaka widać już okrutne zmęczenie.

W siłę wieku, w 30-ym roku życia, zmarł tu nagle w swem mieszkaniu przy ulicy Buffona student medycyny, Ludwik Sawicki. K.

* Rzym, 15-go lutego.

(Korespondencja specjalna *Kurjera Warszawskiego*.)

Po dwóch artykułach Bonghiego, o których wspominałem wczoraj, prezes rady ministrów zapytał urządzenie rady stanu, czy postępowanie p. Bonghiego nie jest karygodnem i czy nie należy w takim razie wykreślić go z liczby tychże radców. Niewiadomo jeszcze, co rada stanu odpowie.

Wczoraj ostanii dzień karnawału rzymskiego był stosunkowo dość ożywiony dzięki ślicznej pogodzie, chociaż dalekim pozostał od dawnych tutejszych karnawałów. Corso natłoczone było widzami w oknach i na balkonach domów, na ulicy, i pełne różnych masek i zbiorowych maskarad, których za rządów papieskich nie bywało, gdyż maska była całkowicie zakazana. Ale pomimo teraźniejszej wolności, karnawał nie mógł tego roku wrócić do dawnego swego blasku z powodu tutejszego krachu, ciągłych aresztowań osób, w bankowych matactwach skompromitowanych i ogólnego niezadowolenia z teraźniejszego gabinetu, jakiego jeszcze nigdy nie było od czasu zjednoczenia Włoch.

Jednakowoż karnawałowy komitet wczoraj dopiął w znacznej części swego celu. Komiczny generał Managgia la Rocca, rzymski Din-Kiszot, ciągnął z licznym orszakiem, otoczony głównym swoim sztabem i poprzedzając rydwan, na którym jechał syn jego przysposobiony. Było też kilkanaście ogromnych wozów historycznych i alegorycznych, z których kilka znaczne nagrody od komitetu otrzymało. Powszechnie oklaski wywołał znany już rydwan, przedstawiający jaknajwierniej całkiem złocistą nawę wenecką *il Bucintoro*, z dożą i radą dziesięciu w ówczesnych strojach. Podobała się także bardzo „Świątynia Fortuny pro-nestyjskiej”, w której przysionku pod kolumnadą stali finansisci we frakach i białych krawatach. Tylna zaś część tej świątyni wyobrażała więzienie, za którego kratami widać było takich samych panów wystrojonych. Była to ostra krytyka giełdy tutejszej, która w rzeczy samej ma podobną przepyszną facjatę, szczyłek świątyni starożytnej, do której przybudowaną została, i była alegoria dziejów pp. Tanlonga, Lazzaronich i ich towarzyszy. Znalezione wszakże, iż to niedelikatna przymówka do wypadków, napędzających obawą, boleścią i rozpaczą tyle znanych rodzin rzymskich.

Wielkie też miał powodzenie wóz, przedstawiający „Arystokrację XIX-go wieku”. Był to olbrzymi kosz pełen śmieci, z których wylała tegocześni arystokraci bez przeszłości, bez ofiarności i rycerskich podań, lecz zawdzięczający wszystko bogactwu. Podobały się także wozy: „Mydlana Bańka” i „Forum Trajana”, tudzież inne, których wymieniać krótkość tej korespondencji nie pozwala. Dość wystawnem i świetnem było też tradycyjne widowisko *moccolettów*, czyli świeczek bez liku, które ostatniego dnia zapust zapalają na ulicach, w oknach, na balkonach i na dachach płaskich, i które są zabytkiem pogańskiego zwyczaju Romy starożytnej. Jedni te świeczki zdmuchną i zgasić chustkami usiłują, a drudzy starają się ogień święty ocalić, co zamienia milową ulicę *Corso* w świetlaną jakoby rzekę, której się wszystkie światelka iskrzą, ruszają.

Nastąpił potem „Pogrzeb karnawału”, którego mniemane zwłoki wieziono na ogromnym karawanie, poprzedzonym najpocieszniejzszymi maskami, odprowadzającymi je z pochodniami i transparentami symbolicznymi, co się zowie *la fiaccolata*. D.

* Londyn, 14-go lutego.

(Korespondencja specjalna *Kurjera Warszawskiego*.)

Głos opinii publicznej nad wczorajszym bilem samorządu irlandzkiego streszczam w ten sposób: projekt jest w zasadzie ten sam, co przed siedmiu laty, ale ustępstwo, jakie p. Gladstone zmuszony był uczynić dla znacznej liczby swoich własnych stronników—ustępstwo, zachowujące reprezentantów Irlandji w parlamencie, może się przyczynić do wczesnego upadku bilu i gabinetu. Według projektu, obok dwóch izb w Dublinie, miałaby Irlandja

